

ePUAP

h. Boduch
h. Stwierne
[signature]

URZĄD GMINY TRZEBIELINO	
WPLYNEŁO	
dnia	27 CZE 2022
ilość załączników	2701
podpis	<i>[signature]</i>

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA W GDAŃSKU

WK/0804/132/4/K/1/2022

Gdańsk, dnia 24 czerwca 2022 r.

Pan
Tomasz Czechowski
Wójt Gminy Trzebielino

sprawa: Wystąpienie pokontrolne.

Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku przeprowadził na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. *o regionalnych izbach obrachunkowych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 2137 z późn. zm.) oraz § 4 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004 r. *w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania* (Dz. U. Nr 167, poz. 1747) w okresie od dnia 17 stycznia 2022 r. do 20 maja 2022 r. kontrolę kompleksową gminy Trzebielino.

Wyniki kontroli zostały ujęte w protokole podpisanym przez obie strony w dniu 20 maja 2022 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono Panu Wójtowi.

Celem kontroli – obejmującej lata: 2018 - 2021 oraz inne okresy w razie potrzeb – zgodnie z postanowieniami art. 5 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych*, było sprawdzenie prawidłowości realizacji przez organ wykonawczy uchwał Rady Gminy i innych zadań w zakresie gospodarki finansowej oraz zamówień publicznych.

Z ustaleń kontroli wynika, że w kierowanej przez Pana jednostce część zadań wykonywana była z naruszeniem przepisów zawartych w aktach prawnych regulujących zasady gospodarki finansowej jednostek sektora finansów publicznych.

Do najistotniejszych nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli należy zaliczyć:

1. ewidencjonowanie niektórych zdarzeń gospodarczych niezgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości* (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.), rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. *w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej* (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 342) oraz z obowiązującymi w jednostce w okresie poddanym kontroli politykami rachunkowości wprowadzonymi zarządzeniami Wójta Gminy Trzebielino: Nr 43/2016 z dnia 14 kwietnia 2016 r. oraz Nr 3/2020 z dnia

2 stycznia 2020 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości dla budżetu Gminy Trzebielino oraz Urzędu Gminy w Trzebielinie, a mianowicie:

- a) nieokreślenie w okresie objętym kontrolą w przyjętych w jednostce zasadach (polityce) rachunkowości pozabilansowego konta 991-02, na którym ewidencjonowano obce środki trwałe, czym naruszono art. 8 ust. 1 w zw. z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a i ust. 2 ustawy o rachunkowości – str. 135 - 136 protokołu kontroli.

Zgodnie z treścią art. 8 ust. 1 cyt. ustawy określając zasady (politykę) rachunkowości należy zapewnić wyodrębnienie w rachunkowości wszystkich zdarzeń istotnych do oceny sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego jednostki.

Stosownie zaś do treści art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a i ust. 2 ustawy o rachunkowości jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, a w szczególności dotyczące sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym co najmniej zakładowego planu kont, ustalającego wykaz kont księgi głównej. Zasady (politykę) rachunkowości ustala w formie pisemnej kierownik jednostki;

- b) ujęcie w 2021 r. stopniowego odpisu umorzeniowego od wartości niematerialnej i prawnej (programu komputerowego ujętego na koncie 020 o wartości początkowej 13.165,50 zł) na koncie 072 – *Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych* zamiast na koncie 071 – *Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych*, czym naruszono obowiązującą w jednostce politykę rachunkowości w zw. z § 7 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów oraz postanowieniami ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 1800 z późn. zm.) – str. 132 protokołu.

Z postanowień obowiązującej w 2021 r. w jednostce polityki rachunkowości wynika, że konto 071 – *Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych* służy do ewidencji zmniejszeń wartości bieżącej z tytułu umorzenia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych powstałego w wyniku planowanych odpisów amortyzacyjnych i odpisów aktualizacyjnych, a środki podlegają stopniowemu umarzaniu zgodnie z przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych z uwzględnieniem zasad ustalonych w § 7 ust. 2 rozporządzenia w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Natomiast na koncie 072 „księguje się naliczone w 100% umorzenie pozostałych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych (o wartości początkowej nie wyższej niż 10.000 zł)”.

Stosownie do treści § 7 ust. 1 ww. rozporządzenia wartości niematerialne i prawne umarza się lub amortyzuje, a odpisów umorzeniowych lub amortyzacyjnych dokonuje się według zasad przyjętych przez jednostkę zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości. Ustalając zasady umarzania lub amortyzacji jednostka może przyjąć stawki określone w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych albo stawki określone przez jednostkę nadrzędną lub zarząd jednostki samorządu terytorialnego.

Zgodnie zaś z brzmieniem § 7 ust. 2 pkt 6 ww. rozporządzenia jednorazowo, przez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do używania, mogą być umarzane pozostałe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości nieprzekraczającej wielkości ustalonej w ustawie o podatku dochodowym od osób

prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości w momencie oddania do używania.

Zasady umarzania wartości niematerialnych i prawnych w obowiązującej w jednostce polityce rachunkowości zostały ustalone zgodnie z postanowieniami *ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych*;

- c) ujęcie w 2021 r. na koncie 201 – *Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami* rozrachunków z tytułu udzielonych dotacji budżetowych (przekazanie dotacji) o wartości 120.805,18 zł [ujętych również (prawidłowo) na koncie 224 – *Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich*], czym naruszono obowiązującą w jednostce politykę rachunkowości oraz postanowienia części II – Opis kont pkt 29 i 33 załącznika nr 3 do ww. rozporządzenia w zw. z art. 4 ust. 1 *ustawy o rachunkowości* – str. 19 protokołu.

Zgodnie z opisem konta 224 zawartym w załączniku nr 3 do ww. rozporządzenia konto to służy do ewidencji rozliczenia przez organ dotujący udzielonych dotacji budżetowych, a także do ewidencji rozliczenia przez instytucje zarządzające i pośredniczące płatności z budżetu środków europejskich. Natomiast konto 201 służy do ewidencji rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług oraz kaucji gwarancyjnych, a także należności z tytułu przychodów finansowych.

Analogiczne uregulowania zawiera obowiązująca w jednostce polityka rachunkowości.

Natomiast w myśl art. 4 ust. 1 ww. ustawy jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy.

2. Nieterminowe podejmowanie w 2021 r. czynności egzekucyjnych w stosunku do podatników podatków lokalnych (kontrolą objęto 47 osób) oraz z tytułu opłat za gospodarowania odpadami komunalnymi (kontrolą objęto 5 właścicieli nieruchomości posiadających najwyższe zadłużenie), poprzez:

- wysłanie podatnikom 33 upomnień o łącznej wartości 28.993,10 zł z naruszeniem zasady bezzwłoczności podejmowania czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych,
- wysłanie osobom posiadającym zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami 20 upomnień o łącznej wartości 6.852,90 zł z naruszeniem zasady bezzwłoczności podejmowania czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych,

czym naruszono § 3 obowiązującego do dnia 19 lutego 2021 r. rozporządzenia z dnia 23 lipca 2020 r. Ministra Finansów w *sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych* (tekst jednolity: Dz.U. z 2020 r. poz. 1294) oraz § 3 obowiązującego od dnia 20 lutego 2021 r. rozporządzenia z dnia 18 listopada 2020 r. Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w *sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 2083) – str. 48, 123 - 124 protokołu.

Stosownie do treści wskazanych przepisów obu ww. rozporządzeń wierzyciel przesyła zobowiązanemu upomnienie, o ile jest wymagane, w zakresie należności pieniężnej, której wysokość:

- 1) przekracza dziesięciokrotność kosztów upomnienia:
 - niezwłocznie - jeżeli nie zostały podjęte działania informacyjne,
 - przed upływem 21 dni od dnia, w którym po raz pierwszy podjęto działanie informacyjne;
- 2) nie przekracza dziesięciokrotności kosztów upomnienia - przed upływem 6 miesięcy poprzedzających upływ terminu przedawnienia należności pieniężnej.

3. Niepodjęcie czynności sprawdzających wobec podatników, którzy w 2021 r. deklaracje podatkowe złożyli z opóźnieniem (w przypadku 3 podatników podatku od środków transportowych z 13 objętych czynnościami sprawdzającymi – opóźnienia wyniosły od 38 do 132 dni), tj. po terminach określonych w art. 9 ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. *o podatkach i opłatach lokalnych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.), czym naruszono art. 272 pkt 1 lit. a w zw. z art. 274a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. *Ordynacja podatkowa* (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 1540 z późn. zm.) – str. 38 protokołu.

W myśl art. 9 ust. 6 pkt 1 *ustawy o podatkach i opłatach lokalnych* obowiązek składania deklaracji na podatek od środków transportowych na dany rok podatkowy ciąży na osobach fizycznych i osobach prawnych będących właścicielami środków transportowych, w terminie do dnia 15 lutego, a jeżeli obowiązek podatkowy powstał po tym dniu - w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie tego obowiązku.

Natomiast w myśl art. 6 ust. 9 pkt 1 ww. ustawy osoby prawne, jednostki organizacyjne oraz spółki niemające osobowości prawnej, jednostki organizacyjne Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, a także jednostki organizacyjne Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe są obowiązane składać, w terminie do dnia 31 stycznia, organowi podatkowemu właściwemu ze względu na miejsce położenia przedmiotów opodatkowania, deklaracje na podatek od nieruchomości na dany rok podatkowy, sporządzone na formularzu według ustalonego wzoru, a jeżeli obowiązek podatkowy powstał po tym dniu - w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie tego obowiązku.

Stosownie do treści art. 272 pkt 1 lit. a *ustawy Ordynacja podatkowa* organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających, mających na celu sprawdzenie terminowości składania deklaracji.

Zgodnie zaś z brzmieniem art. 274a § 1 tej ustawy organ podatkowy może zażądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub wezwać do ich złożenia, jeżeli nie zostały złożone mimo takiego obowiązku.

4. Wypłacenie w roku 2021 (za 2020) dodatkowego wynagrodzenia rocznego w nieprawidłowej wysokości w związku z błędnym ustaleniem podstawy jego naliczenia (nieprawidłowo do podstawy zaliczono wysokość wynagrodzenia za dni urlopu okolicznościowego oraz z tytułu opieki nad dzieckiem), co spowodowało zawyżenie dodatkowego wynagrodzenia rocznego w 5 przypadkach o kwotę ogółem 69,51 zł, czym naruszono art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. *o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej* (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 1872) w zw. z § 6 pkt 1 i 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. *w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop* (Dz. U. z 1997 r. Nr 2, poz. 14 z późn. zm.) – str. 58 protokołu.

W myśl art. 4 ust. 1 ww. ustawy wynagrodzenie roczne ustala się w wysokości 8,5% sumy wynagrodzenia za pracę otrzymanego przez pracownika w ciągu roku kalendarzowego, za który przysługuje to wynagrodzenie, uwzględniając wynagrodzenie i inne świadczenia ze stosunku pracy przyjmowane do obliczenia ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy, a także wynagrodzenie za urlop wypoczynkowy oraz wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy przysługujące pracownikowi, który podjął pracę w wyniku przywrócenia do pracy.

Stosownie natomiast do przepisów § 6 pkt 4 ww. rozporządzenia wynagrodzenie za czas urlopu wypoczynkowego ustala się z uwzględnieniem wynagrodzenia i innych świadczeń ze stosunku pracy, z wynagrodzenia za czas urlopu wypoczynkowego,

a także za czas innej usprawiedliwionej nieobecności w pracy.

(por. pismo Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 stycznia 2010 r. – źródło: <http://www.serwisrb.pl/stanowisko-departamentu-prawa-pracy-ministerstwa-pracy-i-polityki-spolecznej-z-20-stycznia-2010-r-w-sprawie-wliczania-dodatku-stazowego-do-podstawy-trzynastki>doc-269826).

Tego rodzaju nieprawidłowość została stwierdzona również podczas ostatniej kontroli kompleksowej przeprowadzonej w jednostce.

Podając powyższe do wiadomości Pana Wójta, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę o spowodowanie usunięcia przedstawionych nieprawidłowości poprzez:

1. dostosowanie dokumentacji opisującej przyjęte w jednostce zasady (politykę) rachunkowości do wymogów ustawy o rachunkowości, a także ewidencjonowanie zdarzeń gospodarczych zgodnie z przepisami ww. ustawy, rozporządzenia w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej oraz obowiązującą w jednostce polityką rachunkowości,
2. terminowe podejmowanie czynności egzekucyjnych w zakresie wystawiania upomnień,
3. podejmowanie czynności sprawdzających wobec podatników podatków lokalnych zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami,
4. prawidłowe naliczanie i wypłacanie dodatkowego wynagrodzenia rocznego.

Proszę również wyeliminować wszystkie pozostałe uchybienia i nieprawidłowości wyszczególnione w protokole kontroli.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z treścią art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych kontrolowana jednostka jest obowiązana w terminie 30 dni od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego zawiadomić Izbę o sposobie wykonania wniosków lub przyczynach ich niewykonania.

Wykonanie wskazanych wyżej zaleceń może być objęte kontrolą sprawdzającą, zgodnie z art. 7a ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

Do wniosków zawartych w powyższym wystąpieniu (zgodnie z art. 9 ust. 3 i ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych) przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku za pośrednictwem Prezesa tutejszej Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Podpis jest prawidłowy

Dokument podpisany przez
Luiza Budner - Iwanicka;
RIO w Gdańsku
Data: 2022.07.24 13:35:52
CEST

Luiza Budner – Iwanicka

Prezes

Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Gdańsku

Do wiadomości:

Pan Jerzy Tarnowski – Przewodniczący Rady Gminy Trzebielino.